

Hrvatski jezik

Školski esej

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEVITI

ZADATAK ZA PISANJE ŠKOLSKOGA ESEJA

Prvi polazni tekst

William Shakespeare, *Hamlet*

POLONIJE:

Još ovdje, Laerte? Sramota! Na brod!
Već sjedi vjetar jedru na ramenu
I čekaju te. Blagoslovljen budi.
(*Položi ruku na Laertovu glavu*)
I gledaj ovo malo uputa
Zapisati u svoje pamćenje:
Na jezik svoje misli ne stavljaj,
A ni u djelo miso opaku.
Ljubežljiv budi, ali nikad prost.
Kad prijatelja vrsna iskušaš,
Tad čeličnim ga sapni obručem
Za svoju dušu, al ne tupi dlana
Rukovanjem ljuborodnim sa svakim
Goluždravim žutokljuncem. I pazi,
Da kavgu ne zapodijevaš, al kad se
Upleteš u nju, gledaj protivnika
Naučiti da on se tebe čuva.
Daj svakom uho, malo kome glas
I primaj mnjenje svačije, al čuvaj
Svoj sud. Koliko dopušta ti kesa,
Skupocjeno odijelo nabavljam,

Al ne šarovito; i bogato,
Al ne napirlitano; jer se često
Po svom odijelu čovjek poznaje,
A odlični i ugledni Francuzi
Baš u tome imaju plemenit
I biran ukus. Nemoj davati
Ni uzimat u zajam, jer sa zajmom
I prijatelja često izgubiš
A zaimanje tupi štedljivosti
Oštrinu. Ali ovo iznad svega –
Sâm prema sebi budi istinit,
Jer zatim slijedi kao noć za danom,
Da nikom lažan biti ne možeš.
Sad zbogom i nek uz moj blagoslov
U tebi sve to sazri.

LAERT:

Oče moj,
U poniznosti oprاشtam se s vama.

POLONIJE:

Već zove čas i služe čekaju –
Otiđi.

Drugi polazni tekst

Vjenceslav Novak, *Posljednji Stipančići*

Na osnovi što se potroška ticalo, bilo je sve do posljednjih dana pred Jurjevim odlaskom
štošta mijenjano. Otac bi često rekao:

– Dašto, nećeš živjeti sjajno kao grofovski i barunski sinovi, al moja će biti skrb da ne budeš
oskudijevao ni u čem. Ne zaboravi nikada da si patricijski sin, pokaži to i vanjštinom. Ne bacaj
uludo novac, ali i ne štedi gdje bude trebalo da se tim načinom očituje tvoje gospodsko porijeklo.
Drugove biraj, to ti osobito na srce mećem, pomno. Naći ćeš tamo u sveučilištu i neke ovdašnje
sinove, kani se njihova drugovanja, od njih nemaš šta naučiti, a većinom su lumpi¹.

Prvih dana mjeseca listopada godine 1822. otputovao je Juraj u Beč. U osam sati ujutro
došla je javiti služavka da je kočija pripravna. Juraj se držao neprestano uz oca, bio je bljedi nego
obično i uzrujan. Valpurga se kao zaposlena vrtjela po kući, a uistinu nije radila ništa nego tiho
plakala i tražila da bude nasamu s Jurjem. I Stipančić je badava nastojao sakriti svoju uzrujanost,
a neprestano je zapitkivao: – Je li sve u redu?

¹ lump – odrpanac, propalica, pijanica

Smjernice

- Predstavite djela *Hamlet* i *Posljednji Stipančići* u kontekstu književnopovijesnih razdoblja u kojima su nastala.
- Protumačite kako Juraj Stipančić i Laert utječu na sudbinu ostalih likova.
- Usporedite polazne tekstove na sadržajnoj i stilskoj razini.
- Povežite Jurjevu sudbinu sa sudbinom sličnih književnih likova.
- Obrazložite svoje tvrdnje.